

Interpellation

Ställd till Adam Reutersköld kommunalråd

När ska kommunens stora vägföreningar kommunaliseras?

Bakgrundsfakta

I Ekerö kommun finns det ett stort antal vägföreningar som hanterar skötsel och drift av enskilda vägar. Uppskattningsvis finns det ca 150 vägföreningar i kommunen.

Huvudmannaskapet för vägar som är allmän plats kan vara antingen kommunalt eller enskilt. Det mest centrala i lagstiftningen angående huvudmannaskapet är portaltexten i PBL:

”Kommunen ska vara huvudman för allmänna platser. Kommunen får dock, om det finns särskilda skäl för det, i detaljplanen bestämma att huvudmannaskapet istället ska vara enskilt för en eller flera platser.” (Plan- och bygglag (2010:900) 4 kap 7§)

Det som skiljer ut sig i Ekerö kommun är att huvudmannaskapet för vägnätet åläggs enskilda vägföreningar även i detaljplanerat områden i tätorter som standard. Detta ska bara enligt gällande lagstiftning göras undantagsvis men i Ekerö kommun är undantaget standard. Senast fastställt i beslut i KS 160607:

”Kommunstyrelsen beslutar att detaljplaner ska upprättas med utgångspunkten att annan än Ekerö kommun ska vara huvudman för väghållningen”.

Detta medför att kommunen inte ens utreder om huvudmannaskapet för väg bör vara enskilt eller kommunalt, nu senast i den nya detaljplanen för Sanduddens skola.

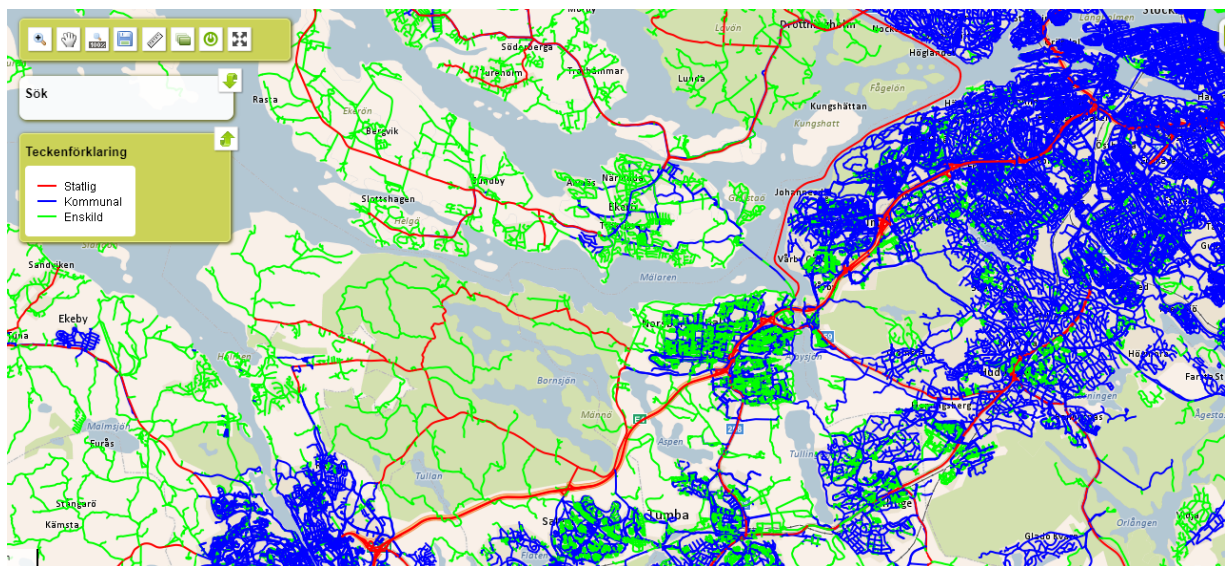

Bild. Skillnad mellan kommunala vägar (blå) mellan Ekerö kommun och angränsade kommuner. Kartan hämtad från trafikverket.

Närlunda och Stockby vägföreningar

I Ekerö finns Sveriges två största vägföreningar, Närlunda och Stockby. Närlunda vägförening omfattar 45 km gata, 9 km gång och cykelväg, 32 hektar grönområde och ca 3000 medlemmar. Stockby vägförening, 28 km gata och mer än 900 medlemmar.

Både Närlunda och Stockby vägföreningar har uttryckligen till kommunen länge drivit att de vill bli kommunaliserade. Hela deras vägnät ligger inom detaljplanerat område i tätortsbandet. Flera stora kommunala skolor, förskolor och vård- och omsorgsboenden ligger i deras verksamhetsområde. Kommunen är medlem i båda föreningarna och har de högsta avgifterna pga detta.

Tidigare utredning

Enligt NAI Svefas konsultrapport från 2007 skulle kostnaden för övertagande av Närlunda och Stockby röra sig om ca 6 miljoner årligen. Tekniska kontoret skulle behöva anställa en gatuingenjör. Kommunen skulle spara ca en halv miljon kronor i vägavgifter. De enskilda fastighetsägarna skulle få 6 miljoner mindre i vägavgifter, kommunen får ökade vägunderhållskostnader i motsvarande grad. Samhällsekonomiskt är det ett nollsummespel. Kommunen slipper betala moms vilket vägföreningar inte gör. Frågan är vem som på sikt ansvarar/underhåller vägar bäst för kommuninnevärnarna.

Dolda samhällskostnader idag

Idag går det en hel del tid för tjänstepersonerna i kommunen till att samordna mellan de stora vägföreningar och kommunen. Kommunen har inte rådighet över vägskötseln till många av sina skolor, förskolor mm. Även de flesta Ekeröbor tror att det är kommunen som har ansvar för vägunderhållet och ringer fel när de har synpunkter. Många Ekeröbor får även lägga ideell tid i föreningar som har ett mycket stort samhällsansvar.

Liberalernas ståndpunkt

Vi i Liberalerna Ekerö anser att det är hög tid att Ekerö kommun tar ett större ansvar för vägar samt gång och cykelvägar i våra tätorter. Dagens situation är ohållbar och det kommer bli allt värre när Ekerö växer de kommande åren. För oss är inte frågan om vi ska kommunalisera de stora vägföreningarna utan hur gör kommunen det på bästa vis. Man inleder med Närlunda och Stockby vägföreningar men principen kan även tillämpas på andra vägföreningar om de så önskar och det är motiverat.

Frågor

Är beslutet i KS 160607 angående kommunens presumtiva avsäggande av huvudmannaskap för väg i detaljplaner ens lagligt?

Ekeröalliansen har sagt att de ska utreda vägföreningarna återigen under mandatperioden. Man har dock inte ens fått fram riktlinjer om vad utredningen ska omfatta. Vilka riktlinjer blir det? När är utredningen färdig?

Anser Ekeröalliansen att det är god samhällsplanering att vägar och g/c vägar till kommunens stora skolor, förskolor och vård- och omsorgsboenden förvaltas av enskilda vägföreningar?

Alexander Lind af Hageby för Liberalernas kommunfullmäktige-grupp